

Σύναξη του Τιμίου Προδρόμου (Αρχιμανδρίτης Ανανίας Κουστένης)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στις 7 Ιανουαρίου η Εκκλησία μας εορτάζει την Σύναξη του Τιμίου Προδρόμου και Βαπτιστού Ιωάννου. Είναι η αρχαιότερη γιορτή της Εκκλησίας μας, για τον άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο. Και ήλθε Θεόθεν. Ο Θεός φώτισε τους Πατέρες της Εκκλησίας και την όρισαν την επόμενη των Θεοφανείων, για να τιμήσουν τον άγιο Ιωάννη, που βάπτισε τον Χρι-στό μας. Είναι ο μεγαλύτερος άγιος της Εκκλησίας μας. Η Παναγία δεν συγκρίνεται, βέβαια. Ο «μείζων εν γεννητοίς γυναικών». Η φιλάνθρωπία και η αγάπη του Χριστού ένσαρκη. Ο φίλος των αμαρτω-λών. Ο κήρυξ της μετανοίας. Η φιλέρημος τρυγών. Σ' οποία ερημιά κι αν είμαστε, και των πόλεων και των άλλων περιοχών, υπάρχει εκεί πάντοτε, να το ξέρομε αυτό, ο άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος και μας συντροφεύει. Μας κάνει και μας κρατά την καλύτερη παρέα και την καλύτερη συντροφιά.

Γι' αυτό, ο κυρ Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, ευ-ρискόμενος στην πολύβουη Αθήνα της πλουτο-κρατίας κλπ, ενθυμείτο περισσότερο τον άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο της Σκιάθου. Που τον έλεγαν Ασέληνο, θά 'ταν σε κάποιο σημείο, που δεν το 'βλεπε ούτε ο ήλιος ούτε και η σελήνη. Και του λέει σ' ένα ωραίο ποίημα, με τον ίδιο τίτλο: «Από την ερημία σου Άϊ μου Γιάννη/ που ήχησε το πάλαι η φωνή σου/θυμήσου μας κ' εμάς κ' εμάς λυπήσου/ που λυώνομε μέσα σε μια ερημία/ γεμάτη από πληθυσμόν ανθρώπινον.» Τι ωραία! Γι' αυτό δεν είμαστε μόνοι στην αγία μας Εκκλησία. Τυπικά μόνοι μπορεί. Υπαρξιακά, όμως, όχι. Είναι κοντά μας ο σαρκω-θείς, κοντά μας η Αγία Τριάς, πολλώ μάλλον, κο-ντά μας η Παναγία, ο άη Γιάννης, οι απόστολοι, οι άγιοι, οι μάρτυρες, οι άγγελοι και οι αρχάγγελοι, τα πνεύματα και οι ψυχές των δικαίων. Κι όσοι μάς αγαπούν, όπου κι αν βρίσκονται επί της γης. Γι' αυ-τό δεν είμαστε καθόλου μόνοι. Μόνο να προσευχόμεθα και να τους επικαλούμεθα και είμεθα «εν ταις λαμπρότησι των αγίων.» Ανάμε-σα στους αγίους. Και με τους αγίους.

Την ίδια μέρα, 7 Ιανουαρίου πάντα, γιορτάζει και η μετένεξις, η μεταφορά, δηλαδή, της Τιμίας χειρός του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, από την Αντιό-χεια στην Κωνσταντινούπολη, στα χρόνια του Κων-σταντίνου του Πορφυρογέννητου και του Ρωμανού του Β', του υιού του, Πορφυρογέννητου κι αυτού, τον 10^ο αιώνα. Είχε ταφεί ο άγιος Ιωάννης στη Σεβαστή. Μια πόλη, εκεί κοντά στην Αντιόχεια της Συρίας, στην Κιλικία της Μικράς Ασίας, είναι κοντά αυτά, και πή-γε ο ευαγγελιστής Λουκάς κι επήρε το χέρι του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου. Τον αγαπούσε πολύ. Κι αυτός γράφει τα περισσότερα για τον άγιο Ιωάννη, που είναι η αρχή της ευαγγελικής ιστορίας.

Το πήρε και το πήγε στην πατρί-δα του, την Αντιόχεια της Συρίας. Τις Συριάδες Αθήνες, που προήλθε ο ιερός Χρυσόστομος και τόσοι άλ-λοι από 'κει. Κι εκεί το χεράκι του αγίου μας Ιωάννου του Προδρόμου έκανε πολλά και μεγάλα θαύμα-τα. Ξεκλείδωνε ψυχές. Τις έφερνε στον Χριστό. Τις έβγαζε απ' την αμαρτία, δίνοντας μετάνοια και χά-ρη. Και θαυματουργούσε παντοιοτρόπως. Έβγαζε δαιμόνια, θεράπευε αρρώστους, σήκωνε παράλυτους, και έδινε, προπαντός, ψυχική και πνευματική υγεία.

Εκεί στα όρια της Αντιόχειας, λέει το ταπεινό και Ιερό Συναξάριο της 7^{ης} Ιανουαρίου, ήτο κι ένας μεγάλος δράκοντας. Τον οποίο ο κόσμος εκεί ο απλός, οι ειδωλολάτραι, οι μη χριστιανοί, δηλαδή, του απένεμαν λατρεία. Τον είχαν θεό. Και του πρόσφεραν κά-θε χρόνο θυσία, με θύμα έναν άνθρωπο. Έριχναν κλή-ρο κι οποίος τύχαινε. Μια χρονιά έτυχε, λοιπόν, η κόρη ενός χριστιανού, να την ρίψουν στον δράκοντα, να την φάγει. Εκείνος στενοχωρήθηκε. Δεν ήξερε τί να κάνει. Παρακαλούσε, λοιπόν, τον Θεό, τον Χρι-στό μας, και τον άγιο Ιωάννη. Και την

παραμονή αυτής της φοβερής και θεοστυγούς πράξεως, πήγε και προσκύνησε το χεράκι του αγίου. Και καθώς προσκυ-νούσε, δάγκωσε και έκοψε, ή πήρε, μάλλον, με το στόμα του τον αντίχειρα. Δεν τον κατάλαβε κανείς.

Την άλλη μέρα, κρατώντας στο χεράκι του κρυφά τον αντίχειρα του μεγάλου Βαπτιστού, πήγε την κόρη του στο μέρος που ήρχετο ο δράκων, για να την φάει. Κι είχε μαζευτεί πολύς κόσμος από περιέργεια, —τί άχαρο θέαμα και τί σκληρή πράξη!— και περίμεναν όλοι την ώρα που θα εγίνετο αυτό το κακό. Και καθώς ήρχετο ο δράκων και ορμούσε πάνω στο θύμα του, τρέχει μπροστά ο πατέρας κι ενώ είχε εκεί-νος ανοίξει το στόμα του να καταπιεί την κόρη, του ρίχνει μέσα στο στόμα, σημάδεψε, και του ρίχνει τον αντίχειρα του μεγάλου Προδρόμου. Και τί γίνεται; Εκείνος έσκασε και εχάθη. Συγκινήθηκαν όλοι. Και περισσότερο ο πατέρας. Και πιο πολύ η κορούλα του. Χάρηκαν τόσο πολύ. Δόξασαν και ευχαρίστησαν τον Θεό και τον μεγάλο Πρόδρομό Του, τον Χριστό μας. Και τον μεγάλο Πρόδρομο. Πανηγύρισαν. Αλάλαξαν. Πολλοί ειδωλολάτραι έγιναν χριστιανοί. Κι όλοι μαζί κι ο ευεργετηθείς πατέρας περισσότερο, πήραν πέτρες και φτειάξανε μία μεγάλη εκκλησία του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου.

Είχαν μάθει τα θαύματα κι οι αυτοκράτορες του Βυζαντίου. Και περισσότερο οι Κων-σταντίνοι και Ρωμανός Πορφυρογέννητοι. Και θα ήθε-λαν να έχουν στην Κωνσταντινούπολη το χεράκι του αγίου Ιωάννου. Το είδε αυτό ο άγιος Ιωάννης, όλα τα βλέπει, και χάρηκε πολύ που τον ήθελαν και στη Βασιλεύουσα. Και τί κάνει; Σ' έναν εσπερινό και κα-θώς έκαναν οι πατέρες στο ναό εκεί αγιασμό, στο ναό που ήταν το χεράκι του αγίου, τί κάνει ο άγιος; Φω-τίζει και σπρώχνει, θα λέγαμε, ένα διάκονο της Εκ-κλησίας της Αντιόχειας, τον Ιώβ, και τί κάνει; Κα-θώς ήταν όλοι εκεί στον αγιασμό προσηλωμένοι και προσευχόμενοι, πάει και αρπάζει, λέει το Συναξάριο, αρπάζει το χέρι του αγίου και το φέρνει στην Κωνσταντινούπολη. Υπάρχει και καλός αρπαγμός. Και καλή κλοπή.

Και τώρα ο άη Γιάννης ήθελε να πάει το χέρι του εκεί και πώς να το κάνει; Βάζει τον άνθρωπο: «Άντε πήγαινε και κάνε το αυτό.» Και όντως έφθασε το χεράκι του αγίου ανήμερα στη Σύναξή του. Στη χάρη του. Επτά Ιανουαρίου. Έφθασε. Μυστικά έφθασε. Τό 'φερε μυστικά ο άνθρωπος. Μην τον γνω-ρίσουν και τον τρέξουνε πίσω και του πάρουν το χέρι. Ήτανε μεγάλος θησαυρός. «Την χείρα σου την αψαμένην την ακήρατον κορυφήν του Δεσπότη...», που λέει στην εννάτη ώρα το Δοξαστικόν, και το έψαλε ο Παπαδιαμάντης και εκοιμήθη με αυτό.

Το έμαθαν οι αυτοκράτορες και βγήκαν. Προϋπά-ντησαν τον μεγάλο Βαπτιστή. Έπεσαν κάτω στη γη, κλαίγανε, έκλαιγε ο κόσμος, ήταν μεγάλη, έτσι, εκδήλωση χαράς και ευγνωμοσύνης και υποδοχής για τον άγιο Ιωάννη, τον μείζονα των προφητών. Και το πήραν στα χέρια τους. Στο χέρι τους οι αυτοκράτορες. Και πού

το πήγαν; Στο παλάτι. Στον ναό του παλατιού. Κι εκεί: «Ευχαριστούμε, άγιε Ιωάννη, που άκουσες, είδες την επιθυμία μας κι άκουσες τη δέησή μας και μας ήλθες μόνος, κατ' αυτό τον τρόπο. Και κάθε χρόνο, στις 7 Ιανουαρίου, όσο ήσαν οι αυτοκράτορες στην αθάνατη Κωνσταντινούπολή μας, γιόρ-ταζαν την μετένεξη, τη μεταφορά, δηλαδή, του αγίου Ιωάννου. Και είναι στο Μηναίο και το γιορτάζουμε κι εμείς. Τί όμορφο είναι! Τί καλό είναι! Χρόνια πολλά και σ' όσους εορτάζουν.

(Αρχιμ. Ανανίας Κουστένης, Χειμερινό Συναξάρι, τ. Α΄, σ.134-140).